

“No tindria sentit que la UE expulsés Escòcia i Catalunya”

Geoff Cowling va treballar durant dècades per a la diplomàcia britànica. Del 2002 al 2005 va ser cònsol a Barcelona, on va establir, diu, un vincle molt fort amb Catalunya. Ja retirat, segueix amb atenció el procés polític que viu el país i és un ferm defensor del dret a decidir dels escocesos i dels catalans.

Fa uns dies va sortir una enquesta que per primer cop donava una victòria al Sí en el referèndum d'Escòcia. Ha tingut molta repercussió a Anglaterra?

—Sí, ha tingut un gran efecte. La lliura, respecte al dòlar, s'ha situat en el punt més baix dels darrers deu mesos perquè de sobte hi ha incertesa. No se sap quina moneda utilitzaria Escòcia. Els independentistes diuen que mantindrien la lliura, però els tres principals

partits d'Anglaterra i el Banc d'Anglaterra, que és independent i no té cap dependència política, no ho volen.

—Per què?

—Ser independent vol dir ser independent. Segons el meu parer, no pots ser independent si tens la moneda d'un altre país que té un banc central que només dirigeix les polítiques econòmiques d'aquell país. El Banc d'Anglaterra no voldrà finançar bancs a Escòcia, ni haver d'assegurar-los. I és improbable

que el contribuent britànic vulgui donar suport a un país estranger que és responsable del seu propi sistema financer. L'enquesta no només ha afectat els mercats, també moltes empreses amb seu a Edimburg s'han començat a preguntar si podrien sobreviure a Escòcia, si seria una economia prou gran. Algunes ja estan dient que mouran les seus a Anglaterra. I això inclou el Royal Bank of Scotland o el Lloyds Bank, que sempre han tingut seu a Escòcia. Com que Escòcia no té un banc central i no el tindria, aquests bancs no podrien operar-hi.

—Però en tot cas, els escocesos això ja ho sabien i tot i així el Sí no ha parat de pujar.

—Alex Salmond ha estat molt llest, ha dit que tot això no té sentit i que els escocesos podran mantenir la lliura.

—De fet no cal demanar permís per utilitzar una moneda determinada.

—No, però si un govern vol fer diners, ho té difícil si no té moneda pròpia. El programa escocès contempla mesures socials molt ambicioses. D'on vindran aquests diners? Alguns diuen: "tenim molt petroli". Però d'altres diuen que la quantitat de petroli està disminuint, i és clar, no es podrà substituir per whisky...

—En tot cas, poden escollir la lliura sense demanar permís a Anglaterra.

—Si s'arriba a aquest punt, seria molt interessant veure què passa. El soci comercial més important d'Escòcia és Anglaterra, i quan comercies amb algú has de tenir confiança en l'altre. Però hi ha ments molt més privilegiades que les meves que estan treballant en això...

—Creu que Escòcia no podria ser econòmicament viable?

—No, sí que podria. La pregunta és si hi hauria la mateixa qualitat de vida que ara. Escòcia constantment es queixa que és pobra, però no ho és. Quan jo visitava la meua filla, que vivia a Edimburg, em quedava astorat de la quantitat de bars i restaurants que hi havia, i tots plens! És clar que hi ha zones més pobres, però això passa a tots els països. La campanya pel Sí diu que seran més rics, la del No diu: "vigileu amb allò que desitgeu". A més, si Salmond guanya el referèndum amb el 51% o amb un percentatge similar, tindrà una Escòcia dividida. No serà gens fàcil gestionar aquesta divisió.

—Sospito que vostè no vol que guanyi el Sí...

—Em sabria un greu immens que Escòcia marxés. Durant tota la meua carrera diplomàtica he estat britànic, no anglès. Sempre he treballat per al Govern britànic, per al Ministeri d'Afers Estrangers britànic. Quan fa trenta anys estava a l'ambaixada de Copenhaguen, l'ambaixador era escocès, el número dos també i el meu cap també. En el British National Day, tots duïen el *kilt*, l'uniforme escocès. Per què no?! Jo n'estava tan orgullós! M'encanta el color i la diversitat del Regne Unit.

—Sí que pensa que Escòcia és una nació.

—No és només que ho pensi jo, sinó que ho és! Ho diu el nostre tractat d'unió. I Crec que Catalunya també és una nació i que també té dret a decidir, no legalment com Escòcia però sí moralment. El Parlament escocès es va unir a l'anglès l'any 1707 de manera voluntària. Ningú va conquerir ningú. És diferent que en el cas de Catalunya, que va perdre la seva independència durant la guerra de Successió.

—Molts espanyols no ho veuen així...

—Ja, bé, doncs el que dieu vosaltres és el correcte. Si assetges Barcelona amb 40.000 tropes i causes 8.000 morts no pots dir que la unió va ser voluntària...

—Això és el que vostè va dir a la carta que va publicar al *Financial Times* el febrer passat en resposta a l'article escrit en aquest mateix diari per Cayetana Alvarez de Toledo, que en aquell moment era eurodiputada del PP. Perquè la va escriure?

—Perquè el que ella deia no era veritat! Deia que Catalunya s'havia imaginat els greuges històrics que reclama haver patit. I no són imaginaris, són reals! A més, tractava Escòcia i Catalunya de tribus i això em va semblar molt colonialista. El seu escrit em va fer empipar i per això vaig escriure la carta al director. I no sabia que es publicaria, allà en reben moltes i no en publiquen quasi cap.

—El va sorprendre la repercussió que va tenir aquí?

—Moltíssim. Em van dir que m'havien retuitat 14.000 vegades!

—Des d'aquí s'enveja l'esperit democràtic que ha mostrat Anglaterra.

JORDI PUJOL

Potser fins i tot s'ha idealitzat una mica. Hi ha hagut tant de *fair play* com ens sembla o també hi ha hagut una mica de joc brut?

—No, ha estat un procés molt net i obert. Potser, després d'aquesta última enquesta, els polítics anglesos senten que han estat una mica ingenus. Sempre havien assumit que guanyaria el No i per tant no han passat gaire a l'acció.

—Creu que la Unió Europea faria fora Escòcia i Catalunya?

—La versió oficial és que s'haurien de posar a la cua. La meua visió personal és que això no tindria sentit. Seria expulsar uns ciutadans que ja són de la UE! A més, des d'un punt de vista econòmic, tant Escòcia com Catalunya són contribuents nets al pressupost de la UE.

—És una qüestió legal o de voluntat política?

—A aquests nivells la política i la legalitat comencen a fondre's i és molt difícil diferenciar-les perquè els polítics s'amaguen darrere la llei. Però l'acord d'Edimburg signat el 2012 diu que, sigui quin sigui el resultat del referèndum, els dos Governos han de treballar conjuntament i de manera constructiva pel bé d'Escòcia i de la resta del Regne Unit. Per tant, si Escòcia tingués problemes amb la UE, el Regne Unit l'hauria d'ajudar.

—I creu que ho faria?

—Sí, és clar, ho diu l'acord! Si signes un acord l'has de complir!

—Això deu ser al Regne Unit...

La legislació passada no pot estar per sobre de la realitat política del moment

—Bé, com a mínim així és com jo interpreto aquest acord. He de deixar clar que jo parlo a títol personal, ja no sóc diplomàtic i no tinc cap mena de contacte amb el Ministeri d'Afers Estrangers.

—Per què creu que Espanya i Anglaterra han reaccionat d'una manera tan diferent?

—Per començar, nosaltres no tenim una constitució escrita. Això vol dir que els polítics britànics poden fer front a qualsevol tema del present sense la restricció d'allò que van decidir els polítics del passat. La legislació passada no pot estar per sobre de la realitat política del moment. Com que no tenim constitució tampoc tenim un Tribunal Constitucional. A mi em sembla estranyíssim que l'Estatut, després de ser aprovat pel Parlament català i espanyol, signat pel rei i referendat pels catalans, pogués ser canviat per 12 persones que no són escollides a les urnes! Això és impossible al Regne Unit.

—L'Estat espanyol sempre utilitza l'argument de la legalitat per dir que

tant una consulta com una DUI no poden succeir. Què en pensa?

—Jo no puc entrar a valorar els afers constitucionals d'Espanya, només puc comentar-ho des d'un punt de vista moral. Jo era a la manifestació independentista del 2012 a Barcelona i en vaig quedar profundament impressionat. També és veritat que cinc milions i mig de catalans es van quedar a casa...

—Sí, però quan hi ha una manifestació contrària a la independència hi ha molta menys gent i això no vol dir que tots els catalans que no hi són siguin independentistes...

—D'acord, d'acord. Per això és tan important la democràcia i poder decidir els temes a les urnes.

—Quina creu que seria la reacció exterior si Catalunya fes una consulta feta sense el permís de l'Estat? Creu que podria ser contraproduent per als independentistes?

—No crec que fes gaire gràcia a molts països europeus. I si feu una DUI, crec que la majoria de països d'Europa no us ajudarien i dirien que aquest és un afer intern d'Espanya. Seria il·legal segons la Constitució espanyola i, a més, Europa té relacions amb el Govern de Madrid, no amb el de Barcelona. Catalunya no s'ha explicat a l'exterior, i crec que aquest és un punt molt important que els polítics catalans han oblidat. No estan portant el seu missatge fora de Catalunya. Josep-Lluís Carod-Rovira va muntar delegacions de la Generalitat a llocs com Londres, París, Berlín o Nova York. No crec que s'estiguin aprofitant. Els polítics catalans haurien de parlar amb membres dels Governos d'aquests països. La feina diplomàtica podria ajudar molt Catalunya, el contacte personal és cabdal. El cos consular de Barcelona és el més gran d'una ciutat que no sigui capital després del de Nova York i Hong Kong. Hi ha un munt de consols a Barcelona! Si jo fos president de Catalunya, convocaria una reunió amb tots els còsols per explicar-los el que està passant. I saps què passaria? Com que és un tema molt important per a Espanya, acabarien venint la majoria d'ambaixadors de Madrid. Si jo fos assessor del Govern català, això és el que li recomanaria que fes.

Àstrid Bierge